

MUDr. Radim UZEL

MUDr. Radim Uzel

***NEVĚRA
a co s ní***

Obsah

Úvod	7
Starověk, islám a Starý zákon	11
Křesťanství a cizoložství	21
Renesance a doba galantní	31
Nevěra našich babiček a dědečků	41
Kolik je těch nevěrných	53
Muži a ženy	65
Nevěra jako program přírody	79
Příčiny nevěry	89
Která manželství jsou k nevěře náchylná	99
Byl mi nevěrný s prostitutkou	109
Co s ní?	121
Nevěrná žena	133
Nevěra muže	145
Literatura	155

1. Úvod

Známé Murphyho zákony obsahují také několik speciálních paragrafů týkajících se manželské sexuality. Pozoruhodná jsou zejména tato tři po sobě následující ustanovení:

1. Podle anekdot nedochází k manželskému sexu proto, že manželka nechce.

2. Ve skutečnosti to ovšem bývá tak, že nechce manžel.

3. Přesněji řečeno, manželka chce někdy jindy a manžel zase s někým jiným.

Rád bych k tomu dodal ještě čtvrtý paragraf:

4. Dost často se stává, že každý z nich chce někdy jindy a hlavně s někým jiným.

Nestejná intenzita sexuálních zájmů a potřeb je opravdu každodenním chlebem veškerého sexuologického poradenství. Případy naprosté partnerské sexuální shody jsou po několika letech společného soužití vzácnější než zatmění slunce. Zatímco v dřívějších dobách se nejen frekvence pohlav-

ních styků, ale i celý intimní život podřizoval výhradně přáním muže, dnes platí pro ženy sexuální rovnoprávnost.

Ještě před půl stoletím slušně vychované ženě nepříslušelo dát najevo intimní touhu. Možná že starší ještě pamatují pravidlo „Sedávej, panenko, v koutě, budeš-li hodná, najdou tě!“ Dnes je každému jasné, že panenku sedící v koutě nikdo hledat nebude. Panenka musí z kouta ven, tam musí pak sama hledat a svádět. Ne nadarmo se říká, že moderní muž nebývá zpravidla dobyvatel, ale spíše sběratel. V otázce věrnosti často dnes panuje i mezi mladými lidmi jakási skepse. Jedna vysokoškolská studentka nedávno do své seminární práce napsala: „*Jistě mohu vyžadovat od partnera bezmeznou věrnost, oddanost a obdiv, ale bude mi to k něčemu dobré? Kdo někdy, byť jen myšlenkově, nezatoužil po pocitech vzrušení nebo napětí z nevěry, nebyl přitahován*

někým jiným? Vždyť zakázané ovoce nejlíp chutná...“ Její kolegyně pak již na počátku třetího decennia života přiznává, že měla v životě možnost vyzkoušet obě role – jak nevěrnice, tak i zhrzené, podváděné a obelhávané partnerky. Tato životní zkušenost ji pak přivedla ke konstatování, že *monogamní partnerský vztah je vlastně proti přírodě.*

Nic to nemění na prastaré lidské moudrosti, že důležitou podmínkou kvalitního partnerského vztahu je vzájemná věrnost. Tu je ovšem velice nesešné definovat. Většinou se tím rozumí fyzický i citový vztah k jednomu partnerovi či partnerce. Pokud se naváže takový vztah ještě k někomu jinému, označuje se to za nevěru. Tady se pak projevuje nesmírná různorodost všech lidí, protože tím citovým a fyzickým vztahem totiž každý může myslet něco jiného. Nejhorší pak bývá, když se na tom nemohou shodnout ani ti dva zainteresovaní.

Většina statistik se shodně uvádí, že celoživotní věrnost dokáže dodržet jen asi 3–4% párů. O důvodech této věrnosti

je ovšem možno jenom spekulovat. Často zde hraje roli hluboká náboženská víra, jindy tato celoživotní věrnost může maskovat vrozenou frigiditu nebo impotenci. Znamená to tedy, že prakticky každý člověk se s nevěrou ve svém životě setká, a pokud se sám nezařadí do zástupu nevěrníků, bude tímto jevem zasažen ve svém nejbližším okolí.

V okamžiku, kdy píšu tyto řádky, jsem v internetovém vyhledávači našel pod heslem „nevěra“ celkem 1 383 162 odkazů, zatímco „věrnost“ jich zobrazila pouze 342 065. Znamená to snad, že nevěra je více než 4x častější? O problému „nevěra manželky“ se můžete poučit na 94 333 stránkách, zatímco „nevěrou manžela“ se jich zabývá 63 394. To taky o něčem vypovídá. Potěšitelné je, že tématy „nevěra a co dál“ a „nevěra a co s ní“ se zabývá 291 749 internetových odkazů.

Nebude tedy tato kniha jakýmsi nošením dříví do lesa, nebo, jak se vyjadřují naši vzdělanější spoluobčané, nošením sov do Atén? Proč kupovat knížku, když stačí jenom

kliknout na internet? Moji přátelé mi však dodávají odvahy, že slova, která letí vzduchem a přistanou na naší obrazovce, jsou vlastně „muška jenom zlatá“, zatímco kniha, kterou může člověk vzít do ruky a ohmatat, představuje pevnější a trvalejší zdroj názorů a poznání. I když se říká, že papír snese všechno, myslím, že internet snese ještě mnohem

víc. Snad se tedy něco zajímavého dozvíte.

A nakonec jsem ještě uvedl seznam dostupné literatury, která se problematikou nevěry zabývá. Schválně tam jsou publikace výhradně české. Jednak to není vědecká práce a taky bych rád ukázal, že v otázkách nevěry nejsme my Češi zase nějakými břídliskými outsidersy.

Starověk, islám a Starý zákon

Pojem partnerské nevěry se v dějinách lidské společnosti objevuje až s výskytem monogamního manželství. Takové párové manželství, ve kterém spolu trvale žijí jeden muž a jedna žena, je sice v oblasti naší civilizace nejvíce rozšířená forma soužití, z historického hlediska je však daleko častější mnohoženství. V současné době je rozšířené zejména tam, kde převládá touha po mnoha dětech a nedostatek pracovních sil.

Naše kultura se právem pyšní tím, že jejím základem jsou kulturní zvyky starého Řecka. Tam to ovšem zejména po ideologické stránce nevěry nebylo zrovna ideální. Vzpomeňme jen na promiskuitní morálku olympských bohů. Zeus, nejmocnější z bohů, byl zároveň i bohem nejplodnějším. Z jeho četných manželství, cizoložství a všelijakých sexuálních pletek s bohyněmi i pozemšťankami vzešlo početné potomstvo. Ty pletky na Olympu by jim ještě člověk odpustil, ale co třeba taková pozemšťanka Alkméné? S tou obcoval Zeus v podobě jejího vlastního manžela, který dlel

právě na válečné výpravě. Ten skutečný manžel se jmenoval Amfitryón, a když se následujícího dne vrátil domů, jaké bylo jeho překvapení, když mu manželka sdělila, že s ním strávila už minulou noc! Po devíti měsících pak porodila Alkméné dvojčata. První dvojče byl Héraklés, syn boha Dia, a druhý byl Ifiklés. Aniž bylo třeba vyšetřovat DNA, ten Ifiklés byl manželským dítětem, které zplodil ten paroháč Amfitryón. Ejhle, první případ takzvané superfetace – dvojvaječná dvojčata a každé má jiného otce. Je to sice velice vzácné, ale stát se to může.

Bůh Zeus při svých sexuálních eskapádách na sebe bral různé podoby. Princeznu Európe unesl v podobě býka, princeznu Ío oplodnil v podobě oblaku, s princeznou Danaé obcoval v podobě zlatého deště, princeznu Antiopé pak potkal a oplodnil jako satyr v lesnatém pohoří.

V řecké mytologii má tedy nevěra s bohyněmi, nymfami a smrtelnými ženami opravdu božský původ. Ale ani homosexuální styky nebyly tomuto vládci Olympu cizí. Zeus proměněný v orla unesl prince Ganyméda, nejkrásnějšího ze smrtelných lidí, do kterého se zamiloval. Unesl ho na Olymp a daroval mu věčné mládí. A aby tam jenom tak zbůhdarma nelelkoval, dostal tento krasavec na plný úvazek funkci olympského číšníka. Celkem slušná kariéra.

Za mých mladých let se tradoval jeden vtip, na který se už zapomnělo. Týkal se odpovědi na otázku „Jak souložili staří Římané?“ Většinou to nikdo nevěděl, a přitom je odpověď velice prostá a samozřejmá: „Staří Římané souložili prokazatelně hůře než mladí Římané“. Že jste se tomu po létech už ani nezasmáli? Není divu. Ten hloupý vtip jenom jakousi oklikou ilustruje skutečnost, že se v sexualitě za těch dva tisíce let toho zase příliš nezměnilo. Nezměnily se sexuální zvyky, nezměnila se ani partnerská nevěra.

Také náboženství starých Římanů se vyznačovalo četnými sexuálními symboly a různými případy nevěry se to tam jenom hemžilo. Vždyť už samotné slovo amor znamená nejenom lásku, ale také žádost a touhu. Bůh Amor je pak bohem nejenom heterosexuální, ale i homosexuální lásky. Tento všemocný bůh je ovšem

vyzbrojen lukem a toulcem se šípy, což jsou nesporně mužské atributy varlat, penisu a spermatu.

Skutečný intimní život ve starověkém Římě však nepostrádal určitých oklešťujících pravidel. Zákony byla podporována manželská věrnost. Už za prvních císařů pozbývaly nevěrné ženy polovinu věna a třetinu svého jmění. Navíc pak byly posílány do vyhnanství na některý ostrov. Za císaře Konstantina se nevěrné ženě dokonce stínala hlava, za Justiniána pak stačilo mrskání a vězení. Manžel se mohl pomstít usmrcením nebo vykleštěním cizoložníka. Některým prý stačilo jenom zmrzačení jeho nosu. Plastická chirurgie byla v té době jenom v plenkách.

Různá míra potrestání nevěry pro muže a pro ženy se táhne jako červená nit všemi staletími a všemi náboženstvími. Také islám dává jednoznačně přednost muži před ženou. Islám proto povoluje mnohoženství, manželské právo dovoluje svobodnému muslimovi až čtyři zákonné manželky a nadto libovolný počet otrokyň – konkubín. Mnohoženství proroka Muhammada s devíti ženami a dvěma konkubínami bylo jenom jakési privilegium, které bylo uděleno samotným Alláhem prostřednictvím mimořádného zjevení.

Se svou manželkou Aišou začal žít v padesáti letech, dotyčné bylo tehdy devět let. Do domu svého postaršího manžela si vzala i své dětské hračky. Aiša byla v pozdější době neprávem podezírána z manželské nevěry vůči Muhammadovi. Prorok zjistil nevinu své mladistvé manželky, když mu Alláh sdělil, že každé obvinění z cizoložství musí být doloženo čtyřmi svědky. Kdo by svědectví nepředložil, má být veřejně zmrskán. Předepsáno je osmdesát ran bičem.

Podle koránu sám Prorok prohlásil, že tři věci jsou pro jeho oko z tohoto světa nejmilejší: dobré vůně, něžný sex a modlitba. Již tady vidíme veliký rozdíl proti křesťanům, protože jejich Hospodin z těchto tří věcí uznává pouze modlitbu a z vůní dává přednost výhradně kadidlu a kouří ze zápalných obětí.

Křesťanský Hospodin nepochybně požaduje pohlavní nerovnost, ve všem dává přednost muži. Islám však tuto mužskou

přednost naprosto zabsolutizoval. Muž má před ženou přednost nejen na zemi, ale i v nebeském ráji. Na rozdíl od nebe křesťanského, kde budou věřící hlavně zpívat písně velebící Hospodina, budou v muslimském ráji muži zahrnuti i četnými smyslovými požitky. Alláhovi příznivci se tam žení s krásnými rajskými pannami nepomíjejících půvabů – huriskami. Každý zesnulý muslim může s každou z nich souložit tak často, „jako se ve dnech ramadánů postil, a nadto kolik dobrého díla vykonal“.

Z anatomických detailů dotýčných souložnic je zapotřebí vyvednout jejich stále znovu se obnovující panenství. Tyto dívky budou mít podle koránu velké černé oči, plná ňadra, budou pěkně vonět, a navíc budou stále mladé. Kam se na to hrabe křesťanské nebe, kde bude mít věřící možnost komunikace tak nanejvýš s několika svíčkovými bábami.

Ale i na zemi to mají muslimové, samozřejmě jenom muži, o něco lehčí. Tak například k rozvodu stačí třikrát po sobě vyslovit zapuzující formuli. Doporučuje se mezi těmito zapuzeními měsíční časový interval, aby ten rozvod nebyl příliš zbrklý. Pro rozvedené ženy existuje určitá čekací doba, než vstoupí do nového manželství. Tato čekací doba pro rozvedenou ženu trvá podle medínské súry „Kráva“ po tři menstruační periody. Tím se má jednoznačně vyloučit, aby žena vstupovala do nového manželství těhotná s předchozím partnerem.

Nejzajímavější je pro muslimy možnost takzvaného dočasného manželství. Kromě legitimního manželského svazku může muslim uzavřít manželství na základě smlouvy na dobu určitou. Podle předem určeného data toto manželství automaticky skončí a žena dostane předem dohodnutou nezdáněnou odměnu. Do tohoto svazku většinou vstupují muži, kteří se přechodně zdržují v cizině a jsou dočasně vzdáleni od své rodiny.

Islámský boží zákon, soubor norem, který obsahuje návod k tomu, jak být dobrým muslimem, se nazývá šaría. Představuje státní i náboženské právo. O postním měsíci se musí každý plnoletý a zdravý muslim denně od východu do západu slunce zdržet pohlavního styku. Pohlavní styk je zakázán rovněž v době

menstruace, označované Alláhem za „neduh“ nebo „vadu“. Zachovávat cudnost znamená udržovat pohlavní styk s vlastními manželkami a otrokyněmi-konkubínami. Zakázáno je takzvané smíšené manželství. Žádný muslim nebo muslimka nesmí vstoupit do manželství s nevěřícím partnerem. Zatímco muslimky mají striktně zakázáno uzavřít manželství s nemuslimem, má muslim povoleno uzavírat manželství s ženami vyznávajícími náboženství „lidu Knihy“, tj. se židovkami a křesťankami.

Vzhledem k tomu, že v populaci je většinou stejný počet mužů a žen, může mít polygamie i nepříznivé sociální následky.

V bibli je mnohoženství pokládáno za samozřejmost. Praotec lidu Izraele patriarcha Abraham byl manželem Sárý, což vůbec nepřekáželo tomu, aby se s egyptskou služkou Hagar stal otcem Izmaela. Když mu pak jeho až dosud neplodná žena v devadesáti letech porodila syna Izáka, rázem zapudil nejen služku Hagar, ale i syna Izmaela. Po smrti Sárý pak vstoupil do nového manželství s Ketúrou. S tou měl pak šest synů a se svými souložnicemi zplodil ještě další mužské potomky. Není divu, že po všech těchto rozmnožovacích výkonech podle První knihy Mojžíšovy zemřel ve věku 175 let „syťý svých dnů.“ (Gn,25,1–9) S nějakou nevěrou se patriarcha pochopitelně netrápil.

Všemocný Jahve sice nařídil Mojžíšovi, že budoucí král Izraelitů nesmí mít „mnoho žen, aby se jeho srdce neodvrátilo od Boha“ (Dt,17,17), ale zakladatel dynastie král David, praprapradědeček Ježíše Krista, si to moc k srdci nevzal. Vedle své první ženy Míkal si pak po svém královském pomazání vzal ještě šest dalších žen z Chebrónu a se všemi zplodil potomstvo, s každou jednoho syna (2S,3,2–5). Ale to ještě není všechno. Podle Druhé knihy Samuelovy si v Jeruzalémě vzal ještě další ženy a ženiny („žena“ je jistě legitimní, zatímco „ženina“ bude partnerka jenom tak bokem). S těmi se stal otcem ještě jedenáctkrát (2S,5,13–15).

Tento nepřehledný zástup žen, ženin a dětí zřejmě „neodvrátil srdce krále Davida od Boha“. Dokonce mu Jahve zřejmě odpustil i výslovné cizoložství. To je ovšem biblická pikantní příhoda, která opravdu stojí za zaznamenání.

Davidova armáda zrovna válčila, hubila Amónovce, a v předních liniích stanul jakýsi Urijáš. Zatímco válčil, zůstala sama doma jeho manželka, která se jmenovala Bat-šeba. A teď už opět promluví Druhá kniha Samuelova: „Jednou k večeru vstal David z lože a procházel se po střeše královského domu. Tu spatřil ze střechy ženu, která se právě omývala. Byla to žena velmi působného vzhledu. David si dal zjistit, kdo je ta žena. Ptal se: ‚Není to Bat-šeba, manželka Urijáše?‘ David pak pro ni poslal posly. Ona k němu přišla a on s ní spal; očistila se totiž od své nečistoty. Potom se vrátila do svého domu. Ta žena však otěhotněla a poslala Davidovi zprávu: Jsem těhotná.“ (2S,11,2–5)

Tak to byl tedy průšvih. Manžel ve válce a dítě na cestě. Co teď? Král David povolal z války Urijáše na jakousi dovolenou a přemlouval ho, aby šel domů a spal se svou ženou. Urijáš však odmítl, protože považoval za nečestné požívat pohodlí vlastního domu, když jeho spolubojovníci snášejí válečné útrapy a spí ve stanech. Nepomohlo, ani když ho král David opil. Urijáš spal s Davidovým služebnictvem a do svého domu nezašel.

A co tedy nakonec král David? Ráno napsal veliteli Jóabovi dopis a poslal jej zapečetěný po Urijášovi. V tom dopise psal: „Postavte Urijáše do nejtěžšího boje a pak od něho ustupte, ať je zabit a zemře.“ (2S,11,14–15) Královské rozkazy je nutno plnit. A bylo po Urijášovi.

Konec této příhody však aspiruje na scénář hollywoodského filmu. Opět doslova biblický text slova božího: „Když Urijášova žena uslyšela, že její muž Urijáš je mrtev, naříkala nad svým manželem. Jakmile však smutek pominul, David pro ni poslal, přijal ji do svého domu a ona se stala jeho ženou. Porodila mu pak syna.“ (2S,11,26–27)

Ale to ještě není konec. Písmo svaté Starého zákona obsahuje ještě První a Druhou knihu královskou a hned v té první se dozvíme, jak král David dopadl na stará kolena. Král David zestárl a dosáhl vysokého věku. Přikrývali ho pokrývkami, ale nemohl se zahřát. Proto mu jeho služebníci navrhli: „Ať vyhledají králi, našemu pánu, panenskou dívku, aby byla králi k službám

a opatrovala ho; bude též uléhat po tvém boku a zahřívát krále, našeho pána.“ Hledali tedy po celém izraelském území krásnou dívku, až našli Šunemanku Abíšagu a přivedli ji ke králi. Byla to překrásná dívka; opatrovala krále a obsluhovala ho. Král ji však nepoznal (1Kr,1,1–4).

Slovo boží se zde vyjadřuje nadmíru cudně. Originální text to místo uléhání Abíšagy neoznačuje „po tvém boku“, ale „ve tvém klínu“. A to, že David Abíšagu „nepoznal“, neznamená jeho onemocnění Alzheimerovou chorobou, ale bible chce říci, že s touto krasavicí nesouložil. Jistě by bylo zajímavé zjistit mechanismus toho tělesného zahřívání staříckého krále Davida. Osobně si myslím, že se jednalo o nekoitální, nesouloživý sex. Zda i takového tělesné obcování je možno považovat za nevěru, pokusím se probrat později.

Po králi Davidovi usedl na izraelský trůn jeho syn a nástupce Šalomoun. To se stalo někdy kolem roku 965 před Kristem, a je to tedy už docela dobře historicky zmapovaná doba. A pokud opět zalistujeme v biblickém textu, tak zjistíme, že ve svém sexuálním životě Šalomoun nejen kráčel ve šlépějích svého královského otce Davida, ale ještě ho několikrát překonal. V 11. kapitole První knihy královské se dozvíme, že „král Šalomoun měl mnoho žen: sedm set kněžen a tři sta ženin“ (1Kr,11,3). Těmi tisíci milenkami tedy tento přeborník překonává nejen moderní soudobé proutníky, ale i třeba takového dona Juana, Giacoma Casanovu, bývalé čínské císaře i soudobé arabské šejky.

Starý zákon ostatně oplývá i jinými zajímavými sexuálními historkami, kde se to hemží nevěrou, falešnou identitou milenky i křivým obviněním. Biblické čtení tak může být ještě dnes často zajímavější než milostné příběhy dnešních celebrit popisované v bulvárním tisku nebo nějaký televizní seriál, v němž při 186. pokračování zjistíme, že tam vlastně už souloží každý s každým.

Vzpomínám si, že už jako malé chlapce nás při povinném náboženství nejvíce zajímal příběh Josefa a Putifarovy ženy. Zkráceně vám ten příběh připomenu. Podle První knihy Mojžíšovy (37,36) byl Josef na základě jednání svých žárlivých a zločin-